

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatun tekstiä.

Sietämätön kärsimys

1. Moos. 3: 1-7 (8-19)

1. paastonajan sunnuntai 21.2.

Kärsimyksen ongelmaan joutuu jokainen teologi jossakin vaiheessa ottamaan kantaa, ei vain objektiivisena, ulkokohtaisen raamatunselityksen melko järkipäisänä kysymyksenä, vaan ennen kaikkea subjektiivisena, omaa olemassaoloa kipeänä jäytävänä kauhuna.

On ymmärrettävää, että haluaisimme kitkeä kärsimyksen pois. Kärsiminen on heikkoutta, perustaltaan jotakin luonnontonta. Se tulkitaan sairaudeksi, joka täytyy poistaa, olipa kysymys yksilön tuskasta tai yhteisön viasta. Jopa luonnon omia ilmiöitä pidetään elämälle vieraina. Esimerkiksi Haitin maanjäristystä seuranneiden olojen luonnehtiminen helvetillisiksi kuvaa vieraantuneisuutta luontoon itseensä sisältyvästä kärsimyksestä. Moni naturalisti haluaa hyväksyä luonnollisena vain sen, mitä pitää hyvänä. Ei kristitynkään ole helppoa hyväksyä kärsimystä hyvän Jumalan aiheuttamaksi tai edes sallimaksi.

Kärsimyksestä on tullut meille sietämätöntä. Usein tämä ilmenee siten, että oma ja lähimmäisen kärsimys koetaan Jumalan poissaolona. Tästä kokemuksesta käsin voi olla vaikea ymmärtää, miksi luteri-

lainen perinne on vanhastaan pitänyt kärsimystä myönteisenä osana kristityn elämää. Opetuksen taustalla oleva **Martti Lutherin** kärsimyksen teologiakin on monelle vieras.

Kärsimystä aiheuttavat asiat eivät ole Lutherille saatanallisia tai epäluonnollisia. Inhimillinen kärsimys ei ilmennä äärimmäistä pahuutta eikä toivottomuutta eikä Jumalan poissaoloa. Päinvastoin ihmisen kärsimys ilmentää Jumalan rakkautta ja ikuisen elämän toivoa, sillä Jumala näyttäytyy ihmiselle juuri kärsimyksissä, vastoinkäymisissä ja ristissä.

Lutherille inhimillinen kärsimys on ennen kaikkea pelastushistoriallinen ilmiö. Kärsimyksen selittämisessä hän nostaa keskiöön Ensimmäisen Mooseksen kirjan kuvauksen syntiinlankeemuksen ajallisista seuraamuksista – kohta, johon teologianhistorialliseen painoarvoonsa nähden viitataan hämmästyttävän harvoin puhuttaessa kärsimyksen ongelmasta. Miksi?

Aikamme hengellisyys luonnehtii mielellään ihmisen kärsimyksen Jumalan tahdon vastaiseksi. Tämän pyhän ja viikon Vanhan testamentin lukukappaleen kuvaus Jumalan ihmiselle asettamista rangaistuksista puhuu kuitenkin muuta. Synnin vuoksi ihmisen osaksi tulivat ruumiillinen kipu, seksuaalisen halun ja todellisuuden välinen jännite, epätasa-arvo, jatkuva elinkamppai-

lu ympäristöä vastaan ja ruumiillinen kuolema. Nämä kaikki piinat Jumala asetti ihmiskunnalle ja kaiken lisäksi aiheutti vielä pelon, jota ihminen ei paratiisissa tuntenut. Puuttuuko listasta jokin olennainen inhimillisen kärsimyksen aihe?

Seurakuntalaisille voi olla vaikea opettaa Jumalasta, joka on kaiken kärsimyksen takana. Sellainen Jumala on sadistinen eikä rakastava. Lutherin mukaan Jumalan rakkaus ilmenee kuitenkin kaikissa ihmiselämän piinoissakin. Jos Jumala ei tuntisi rakkautta ihmistä kohtaan, ei hän olisi tahtonut ihmiskunnan säilymistä. Polvesta polveen periytyvä kärsimys on Jumalan lahja, joka ohjaa ihmistä kohti taivaan kotia. Matkalla kohdattavat julmatkin, luontoon itseensä kätkeytävät kärsimykset – suurimpina kaikkia yhdistävänä viheliäinen ruumiillinen kuolema – ovat kuin tienviittoja, jotka osoittavat kohti ihmisen varsinaista elämää: se koittaa tämän väliaikaisen elämän päätyttyä.

Syntiinlankeemusta seurasi ajallisten rangaistusten lisäksi myös ikuinen kärsimys: ikuinen ero Jumalasta. Tämä on ainoa kärsimyksen muoto, joka on ihmiselle sietämätön. Se on kuitenkin myös Jumalan asettamista piinoista ainut, joka on poissa ihmisen elämäntodellisuudesta jo nyt. Kristuksen vuoksi ikuisen kadotuksen pelkoa ei ole, mutta juuri Kristuksen vuoksi Jumalan asettamat ajalliset piinat ovat kaikki vielä olemassa. Jumala nimittäin ilmestyy meille kärsimyksinä, jotta pysyisimme Kristuksen luona.

Matti Nikkanen

Kouvolan vs. kappalainen

Rukous ja vastaus

Matt. 15:21-28

2. paastonajan sunnuntai 28.2.

Jeesus teki opetuslastensa kanssa ajoittain pitkiäkin kävelymatkoja. Matka Galileasta Tyroksen ja Sidonin alueelle oli 100 kilometrin luokkaa. Tuolloin oli mahdollisuus

liikkua vapaasti, koska alueella vallitsi rauha. Nämä vauraat foinikialaiset kaupunkit olivat juutalaisille kuin toista maailmaa. Uskonto ja elämäntapa olivat siellä aivan muuta kuin Galileassa ja Juudeassa.

Matkan tarkoitusta emme tiedä, mutta ehkäpä Jeesus halusi oppilaineen vähän levähtää, olihan hänen ympärillään usein tungosta ja hälinää. Näissä satamakaupungeissa Jeesusta ei tunnettu samassa määrin kuin Gennesaretin ympäristössä. Näiltäkin seuduilta kerrotaan ihmisten kuitenkin käyneen Jeesusta kuulemassa ja hakemassa häneltä apua sairauksiinsa.

Tämä kanaaniilainen nainen, Markuksen mukaan syyrofoinikialainen, oli paikallinen asukas, mutta muuta emme hänestä tiedä. Tämä on muuten Uuden testamentin ainoa kohta, jossa ketään kutsutaan kanaaniilaiseksi. Vanhasta testamentista kanaaniilaiset ovat meille todella tuttuja. Heidän kohtalonsa oli väistyä israelilaisten tieltä. Heiltä ei olisi voinut odottaa mitään hyvää.

Tämä nainen on tavattoman sitkeä eikä anna todellakaan periksi. Pahan hengen vaivaaman tyttären äitinä nainen on merkitty ihminen. Varmaan useimmat kyläläiset pyrkivät välttämään kaikkea lähikontaktia äitiin ja tyttäreeseen. *Häpeä* voisi olla sana, joka leimaa häntä kaikessa. Toinen leima tuli syyllisyydestä, joka kulkee aina mukana tyttären rajun tilanteen johdosta.

Kohtaamme Jeesuksen, joka on vaiti. Hän kuulee tuskaa pursuavan rukoushuudon muttei vastaa. Moni rukoilija on kokenut samanlaista ja jäänyt raastavien *miksi*-kysymyksiensä kanssa kuin jäätävän kosmisen taivaan alle. Kevyet kehotukseen, lohdutukseen ja kiittämiseen tyrkyttävät sanat eivät siinä paljon auta. Tämä pakananainen antaa vahvan esimerkin hyvästä ”jääräpäisyydestä”. ”En päästä sua, / ennen kuin mua / käyt siunaamaan!”

Lopulta Jeesus vastaa, ensin varsin torjuvasti ja tyylyntuntuisesti. *Koira* on haukkumanimitys, jota juutalaiset käyttivät yleisesti pakanoista. Etiopiassa lähetystyössä ollessani kuulin amharankielistä *koira*-sanaa samoin mitä loukkaavimmissa yhteyksissä. Tekstissämme juutalaisen ja pakanan välillä tuntuu olevan kuin valovuosien etäi-

syys. Pakananainen uskoi ehkä kanaanilaiseen Astarte-jumalattareen mutta koki, ettei sieltä tullut apua suurimpaan hätään. Nyt hän heittäytyi rohkeasti kuin selkä seinää vasten tämän ulkomaisen miehen avun varaan. Huhut ja viestit kertoivat Jeesuksesta, Daavidin Pojasta, että hän saattaisi voida auttaa. Nyt se koeteltaisiin!

Uskallus palkittiin. Halpa-arvoinen ja halveksittu sai avun, kuten eräs sadanpäällikkö aikaisemmin. Kummallakaan ei ollut suuria luuloja itsestään. He tyytyivät jäämään nöyrästi alimmalle askelmalle toisin kuin fariseukset ja opetuslapsetkin, jotka elätelivät suuria luuloja itsestään. Opetuslapsethan pyrkivät ajoittain mestaroimaan Mestariaan. Omia voimia oli paljon, eivätkä pettymykset eivätkä tappiot olleet vienet vielä omia jaljoja alta. Sekin aika siten tuli, itse kullekin.

Nämä pakanat oppettavat meitä heittäytymään uskossa suuren Jeesuksen varaan. Me olemme usein perin varautuneita ja epäileviä. Arvelemme, ettei tämä ”kaava” toimi niin kuin Raamattu kertoo. Kanaanilainen ei epäile Jeesuksen auttamisen kykyä eikä halua. Tämä on häneltä varsinainen uskon hyppy. Hänestä itsestään ei tule suurta eikä merkittävää, mutta aina kun luemme evankeliumeja, kohtaamme tämän naisen rohkaisevana uskon esikuvana. Hän, pakana, tulee meille kristityille opettajaksi. Jumala voi tarvittaessa panna vaikkapa kivet huutamaan.

Mikään ryhmä, kielialue, heimo tai kansanosia ei voi omia yksinään itselleen pelastuksen avaimia. ”Jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu” – tuleepa tämä huuto sitten miltä suunnalta tahansa. Tekstistä avautuu valtava lähetysnäky!

Ahti Peltonen

Rovasti, Heinolan kappalainen

Jeesus, Pahan vallan voittaja

Luuk. 11:14-26

3. paastonajan sunnuntai 7.3.

Eräs huomiota herättävä piirre Jeesuksen maanpäällisessä toiminnassa on riivaajien ulosajamisen runsaus ja myös näiden tekojen merkittävyys hänen palvelutehtävänsä kannalta. Markuksen evankeliumissa tämä näyttää olevan lähes kantava teema. Jeesuksessa Jumalan valtakunta ja voima ovat konkreettisesti tulleet Pahan vallassa olevan maailman keskelle. Siellä missä ennen hallitsivat Saatana ja tämän demonit, saavat nyt tilaa Jumalan voima ja valta.

Paavali kirjoittaa: ”Jumalan valtakunta ei ilmene puheina vaan voimana” (1. Kor. 4:20). Tähän toteamukseen on helppo yhtyä, kun lukee Jeesuksen toiminnasta evankeliumeissa tai hänen uskoviensa toiminnasta Apostolien teoissa. Valitettavasti samaa ei voi todeta nykykristillisyyttä katsoessa. Olemmeko latistaneet Jumalan valtakunnan vain puheisiin ja unohtaneet Jumalan voiman? Paavalille vain puheissa ilmenevä kristillisuus oli uppo-outoa. Puheessaankin hän viittaa nimenomaan Jumalan voimaan: ”En näet rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus on minun kauttani tehnyt saattaakseen maailman kansat kuuliaisiksi, puheiden ja tekojen, tunnustöiden ja ihmeiden avulla, Jumalan Hengen voimalla” (Room. 15:18–19). Näistä jakeista ilmenee, että paavalilaisen lähetystyöhön kuuluu erityisesti kolme asiaa, joista todistus Jeesuksesta ja evankeliumista välittyy: 1) sanat eli puheina tapahtuva vakuuttaminen, 2) teot eli rakkauden palvelu ja 3) voimateot ja ihmeet.

Joskus voidaan selittää, että lähetyskentillä Jumalan voima näkyy, mutta ”kristillisissä” maissa näin ei enää tarvitsisi olla. Maailmassa ei kuitenkaan ole yhtään niin kristillistä maata, että enemmistö asukkaisista olisi uudestisyntyneitä Jeesuksen seuraajia. Lähetyskenttä on läsnä kaikkialla, missä on uskosta osattomia: meidän työpaikoillamme, kouluissamme, kodeissamme ja myös kirkossamme. Paavalilaisen lähe-

tystyön todistukselle on tarvetta kaikkialla, missä Sanaa saarnataan ja evankeliumi on esillä.

Nämä asiat eivät olleet outoja myöskään reformaation aikana. Helatorstain saarnassaan vuonna 1522 **Luther** käsitteli tekstiä Mark. 16:16–20 ja opetti siihen liittyen: ”Missä on kristitty, siellä on yhä myös valta tehdä näitä ihmeitä ja merkkejä, mikäli tarpeellista.” Vuotta myöhemmin hän helatorstain saarnassaan kommentoi tekstiä Joh. 14:12: ”Meidän on sallittava näiden sanojen pysyä, emmekä saa selittää niitä pois, niin kuin jotkut ovat tehneet väittämällä, että nämä merkit ja Hengen manifestaatiot kuuluisivat muka vain kristinuskon alkuaikoihin mutta olisivat nyt lakanneet. Se ei ole oikein, sillä sama voima on yhä seurakunnassa. Vaikkei tätä voimaa käytettäisikään, niin eipä haittaa, sillä meillä on yhä tuo voima ja valta tehdä ihmeitä ja merkkejä.”

Tekstistämme ilmenee, että ihmeiden ja merkkien kuten ihmeeparantumisten lisäksi Jumalan voima näkyy erityisesti pahojen henkien karkottamisena riivatuista. Vaikka Jeesus nuhteli pahojen henkien lisäksi myös sairauksia ja käski niitä lähtemään ihmisistä (Luuk. 4:39), hän ei kuitenkaan samastanut näitä vaan käsitteli niitä selvästi erillään (Mark. 1:32–33). Sairaille hän puhui aina lempeästi, mutta riivautapauksissa hänen puheensa oli ankara. Sairas ihminen ei ole riivattu, eikä riivattu ole välttämättä sairas, vaikka joissain tapauksissa näinkin voi olla, kuten tekstimme alkujae osoittaa.

Kun fariseukset vastustivat Jeesusta ja apostoleja, he pyrkivät yleensä joko selittämään tapahtuneet ihmeet pois tai väittämään niiden olevan Paholaisen työtä. Yhä nykypäivänakin karismaattisuuteen yli-kirittisesti suhtautuvien puheissa näkyy tämä sama fariseusten ajattelu: tapahtuneet Jumalan voiman ilmestymiset selitellään pois tai sanotaan niiden olevan Pahasta lähtöisin. Ei siis mitään uutta auringon alla.

On olemassa kolme ääritulkintojen vaaraa, jotka näkyvät sekä Raamatussa että omassa ajassamme. Liberaaliteologiasa on taipumus selittää persoonallinen pa-

huus kokonaan pois ja katsoa kaiken olevan vain luonnon lainalaisuuksien alaista. Ei uskota henkien vaikuttavan todellisesti tässä maailmassa. Sessationistit¹ taas selittävät tyypillisesti Jumalan ihmeet Paholaisen työksi ja Paholaisen työn vain sielullisuudeksi. Äärikarismaattisuudessa on puolestaan taipumus katsoa epäterveesti kaikki kielteinen riivaaajien vaikutukseksi.

Jeesuksen puheissa fariseuksille näkyy terve keskitie. Fariseukset eivät olleet oikeassa skeptisyydessään eivätkä varsinkaan syytöksissään, joissa Jumalan työ leimattiin Paholaisen työksi. Jeesus torjuu kuitenkin päättävästi myös äärikarismaattisen ajatuksen siitä, että uskovassa voisi olla riivaaaja. Hän opetti (j. 11:21–22): ”Kun väkevä mies vartioi linnaansa ase kädessä, hänen omaisuutensa on turvassa. Mutta jos toinen vielä väkevempi hyökkää hänen kimppuunsa ja voittaa hänet, tuo väkevempi ottaa häneltä aseet ja varusteet, joihin hän luotti, ja jakaa saamansa saaliin.”

Pyhä Henki on ”väkevä mies”. Jumala on vahvempi kuin mitkään pahat henget,

¹ *Sessionism* tarkoittaa oppia tai ajatusta, jonka mukaan Jumalan yliluonnollinen toiminta rajoittuu vain Raamatus aikaan. Ihmeiden ja sitä kautta myös armolahjojen tehtävänä katsotaan olleen vain sanan vahvistaminen. Raamatus valmistuttua tämä tarve olisi kadonnut. Siten Jumalan yliluonnollinen toimintakin olisi lakannut.

Sessionistilla tarkoitetaan yleispuheessa selaista kristittyä, joka torjuu kategorisesti kaikenlaisen karismaattisuuden, myös raittiin, eikä siten kritisoi vain ääri-ilmioita.

Englantia puhuvassa maailmassa sessionismi on huomattavasti yleisempää kuin Suomessa, johtuen osin kalvinistisen kristillisyyden voimakkaasta vaikutuksesta. Kalvinistit ovat nimittäin perinteisesti olleet sessionisteja, osin jo reformaation ajoista lähtien **Calvinin** vastustettua katolista mystiikkaa järjellisuuden nimissä. Suomessa sessionismia edustavat mm. Suomen tunnustuksellinen luterilainen kirkko eli STLK ja Perinteinen baptistiseurakunta, joka edustaa teologialtaan reformoitua baptismia. Sessionismille vastakkaisista kanta nimitetään *kontinualismiksi* eli Jumalan yliluonnollisen toiminnan jatkumiseksi.

Englanninkielisessä Wikipediassa on artikkeli sessionismista: <http://en.wikipedia.org/wiki/Cessionism>.

jotka ovat vain luotuja olentoja. Sellaista ihmistä, jossa Pyhä Henki asuu eli joka on uskossa, ei mikään riivaajhenki voi ottaa valtaansa. Pyhä Henki ja paha henki eivät voi olla samassa asunnossa. Siksi on päätävästi torjuttava kaikki ajatuksetkin riivaajien asumisesta uskoviissa ja erityisesti riivaajien ulosajaminen uskoviista. Sellainen on vakavaa hengellistä väkivaltaa.

Jos uskomme Jeesukseen, kuulumme hänelle. Pyhä Henki on tullut asumaan meihin, eikä riivaajilla ole valtaa ottaa meitä hallintaansa, niin kauan kuin olemme uskossa. Kun Jeesus on saanut tulla elämäämme, hän on Pahan vallan voittaja myös meissä ja meidän puolestamme.

Mikko Satama
TM, DI, Helsinki

Jeesus siunaa lahjamme

Joh. 6:1-15

4. paastonajan sunnuntai 14.3.

Jeesus vetäytyi opetuslastensa kanssa pääsiäisen alla syrjäiselle seudulle. Ehkä oli aika rauhoittua. Ihmiset olivat kuitenkin kiinnostuneita Jeesuksesta tämän tekemien parannusihmeiden takia. Niinpä Jeesuksen ja opetuslasten ”mökki-ilta” meni uusiksi. Suuri joukko ihmisiä etsiytyi Jeesuksen luokse. Yksi halusi nähdä hänen tekemiään ihmeitä, toinen itse parantua, kolmas kuulla, mitä Jeesus puhui, neljäs nähdä, mitä tämä näytti. Jokin veti ihmisiä Jeesuksen puoleen. Vaikka voi ajatella, että nämä mahdolliset syyt etsiytyä Jeesuksen seuraan olivat pinnallisia tai toisarvoisia, niiden antama suunta oli oikea. Syyt veivät heidät Jeesuksen läheisyyteen. He eivät voineet tietää, mitä siitä seuraisi.

Pian Jeesuksen ympärillä oli suuri ihmisjoukko vailla ruokaa. Hän tiesi, mitä aikoi tehdä. Silti hän ei paljastanut sitä heti opetuslapsilleen. Hän selvitti ensin, mitä he ajattelivat tilanteesta. Mitä heidän Fi-

lippuksen mielestä pitäisi tehdä? Filippus tunsii alueen, tiesi taloudellisen tilanteen ja katsoi tapahtumia inhimillisestä näkökulmasta. Mihin omat rahkeet, varat ja taidot riittäisivät? Mitä oli realistista ajatella, että he voisivat tehdä? Mitä tapahtuisi, kun suuri joukko ihmisiä istutetaan syömään viittä leipää ja kahta kalaa? Ihmisen järki sanoo, ettei tästä voi seurata mitään hyvää. Jeesus-han nolaa itsensä. Filippus unohti, miten Jeesus oli aiemmin tehnyt ihmeitä. Hän ei ymmärtänyt, että oli tekemisissä maailman-kaikkeuden Herran kanssa, jolla on valta tehdä, mitä hyväksi näkee.

Epätoivo saa helposti yliotteen maailman tarpeiden edessä, niin maallisten kuin hengellistenkin. Ajatellaan vaikkapa Bangladeshin yli 150-miljoonaista kansaa, josta yli puolet elää köyhyysrajan alapuolella. Tulvia, sairauksia, nälkää ja turvatomuut-ta on aina. Mikä valtava määrä inhimillis-tä hätää! Lisäksi vielä suurempana iankaik-kinen hätä, ero Jumalasta ja hänen lahjois-taan. Mitä yksi ihminen tai organisaatio voi tehdä?

Erilaiset tarpeet, puutteet ja hätä eivät kuitenkaan saa ajaa meitä epätoivoon ei-vätkä lamautumiseen. Vaikkei yksi ihmi-nen voi tehdä paljon, Jeesuksen siunaamina yhdenkin lahjat voivat olla merkittäviä. Ju-malan teot ja ihmeet ovat toista sarjaa kuin ihmisten. Evankeliumin kuvaamassa tilan-teessa näkyi opetuslasten epäluottamus sii-hen, että suuren joukon ruokkiminen voi-si mitenkään onnistua heiltä tai Jeesukselta. Asenteena oli: Meidän rahanne ja voi-mamme eivät riitä. Minun taitoni eivät riitä. Halu, into, näky, palavuus eivät riitä. Kuit-tenkin on niin, että sen, mitä meillä on -vaikkapa kuinka vähäisen - saamme tuoda Jeesukselle. Hänen siunaamanaan se riittää, riittää niin runsaasti, että vähäisinäkin an-netuista lahjoistamme jää yli.

Jeesus voi koetella uskoamme. Jeesus ei nuhdellut yksittäisiä ihmisiä vaan koetteli kaikkien opetuslasten uskoa yhdessä. Hän tuo eteemme tilanteita, joissa hän kyllä tie-tää, mitä aikoo tehdä, mutta kysyy meiltä, miten meidän mielestämme siinä tilan-teessa olisi toimittava. Ovatko näkökulma-namme silloin usko ja Jumalan mahdolli-

suudet vai epäluottamus ja oma kyvyttömyytemme?

Ihmiset tekivät, niin kuin Jeesus käsiki. Heidän uskollisuuttaan koeteltiin mahdottoman tilanteen edessä, mutta he suostuivat järjettömään. He suostuivat istuutumaan syömään, vaikkei heillä ollut ruokaa. Heikkoja uskoa vahvistaa, että näkee Jumalan toimivan. Niin tässäkin kävi: Jeesuksen tunnusteko vakuutti ihmiset siitä, että Jeesus oli heidän odottamansa profeetta. Jumala vahvistaa edelleen uskoamme sillä, että suostumme tekemään sen, mitä Jumala meiltä pyytää, vaikka taitomme ja mahdollisuutemme olisivat omasta mielestämme vain vähäiset. Jeesuksen siunaamina lahjamme riittävät.

Elisa Wathén

Lehtori, Lähetysyhdistys
Kylväjän aluekoordinaattori
Helsinki

Elämän muuttava kohtaaminen

Luuk. 1:26-38

Marian ilmestyspäivä 21.3.

Kertomus enkeli Gabrielin vierailusta Marian luona on täynnä pieniä yksityiskohtia. Tapahtuma muutti Marian elämän. Gabriel ei kuitenkaan ilmestynyt vain häntä varten vaan jokaista varten. Voiko tapahtunut muuttaa meidänkin elämämme?

”Ole tervehditty, Maria, sinä armon saanut!” Mikä valtava kohtaaminen ja tervehdys – ei vain siksi, että Maria sai kohdatta näkymättömän taivaallisen todellisuuden nähtävällä tavalla, vaan nimenomaan siksi, mitä kohtaaminen on tuonut Marian elämän kautta koko ihmiskunnalle ja vaikuttanut historiaan. Maria sai ensimmäisenä kuulla Jumalan lupausten Messiaan lähettämisestä käyvän toteen. Se oli ilosanoma hänelle ja kaikille muille. Siksi Luukas kirjasi teokseensa tämän tapahtuman, ja me palaamme siihen. Jumalan sanansaattajan

tervehdys on tarkoitettu meillekin. ”Herra kanssasi!”

Historia oli Jumalan suunnitelmissa ja aikataulussa tullut siihen pisteeseen, jossa hänen valitsemansa hetki ja tapa kohtasivat tämän maailman – yllättävästi. Gabrielin ilmestyminen yllätti Marian. Jumalan toiminta oli yllätyksellistä myös tavalla, joka on hänelle ominaista. Hän valitsee alhaisen. Hänen suunnitelmansa toteutumisessa keskeisen tehtävän saa ihminen, joka ei pidä minään. Kuka Maria hänen näkökulmastaan katsoen oikein oli kansassaan? Vain tavallinen nuori tyttö. Kuitenkin kaikista ihmisistä juuri hänelle Jumalan sanansaattaja toi ihmeellisen viestinsä.

Yllättävintä oli kuitenkin enkelin ilmoituksen sisältö. Mariasta tulee Jumalan Pojan äiti – neitseenä. Maria saa kantaa sisällään Suurinta ja Korkeinta. Hän ei itse ymmärrä, kuinka se on mahdollista, mutta hän uskoo sen olevan mahdollista saadessaan kuulla, että hedelmättömäksi osoittautunut sukulaisnainen Elisabet kantaa lasta. Maria antaa elämänsä Jumalan käyttöön. Jumala toimii sellaisen kautta, joka haluaa palvella häntä.

Tätä kohtaamista on kuvattu ja esitetty aikojen kuluessa monin tavoin. Yksi tunnetuimmista kuvauksista on **Schubertin** sanomattoman kaunis sävellys *Ave Maria*. Se on koskettanut aikojen saatossa lukemattomia. Moni huokaa sitä kuullessaan. On kuitenkin ratkaisevasti eri asia, koskettaako ihmisen sydäntä ainoastaan tapahtumasta tehty sävellys vai saako hän itse olla osallinen Hänestä, jonka Jumala meille Marian kautta lahjoitti, Jumalan Pojasta, joka tuo pelastuksen. Se on Jumalan päämäärä. Meille riittää mikään vähempi kuin Vapahtaja itse.

Tätä ihminen ei luonnostaan kuitenkaan tajua; liekö mitään toista kristillisen uskon keskeistä kohtaa epäilty ja arvosteltu siten kuin neitseeestäsyntymistä? Tältä osin Schubertin suloiset soinnut eivät ole enää saaneet jatkua vaan ovat päätyneet pahaan riitasointuun, kun on pitänyt ottaa omakohteisesti kantaa siihen, onko kyse lopulta vain taiteesta vai historian todellisuudesta. Jumalan meihin kohdistuvat teot kysyvät meiltä, miten me niihin suhtaudumme.

Gabrielin kohtaaminen ja Jumalan tahtoon suostuminen muuttivat Marian elämän. Hänestä tuli maailman Vapahtajan äiti. Sanansa kautta Jumala haluaa yhä kohdata jokaisen sukupolven, jotta saisimme ottaa vastaan Vapahtajan ja elää hänen yhteydessään. Mutta haluaako ihminen tätä kohtaamista ja muutosta?

Elämäämme voi sisältyä kahdenlaisia tapahtumia ja kohtaamisia, jotka muuttavat sen kokonaan tai vähintään vaikuttavat siihen tavattomasti. Toisista ihminen on itse ainakin jossain määrin tietoinen. Siksi hän haluaa näiden tapahtumien tai kohtaamisten joko toteutuvan kohdallaan ja tekee kenties kaikkensa niiden hyväksi tai kaikin keinoin viimeiseen saakka välttää niitä. Tosin emme aina käyttäydy emmekä toimi johdonmukaisesti. Voimme aivan hyvin tehdä sellaista, minkä tiedämme olevan itsellemme pitkällä aikavälillä haitaksi, muttemme piittaa siitä juuri nyt, jos asia tuottaa meille vaikkapa välitöntä nautintoa.

Kertomuksia tällaisista kohtaamisista ja tapahtumista aikamme media on täynnä. Se kertoo sekä elämän todellisuudesta että ennen muuta meistä itsestämme: arvoistamme, motiiveistamme, kulttuuristamme ja siksi väistämättä myös siitä, millainen on käsityksemme todellisuudesta eli uskostamme. Jokaisella ihmisellä on perimmäinen taso, uskon tai ideologian taso, jonka läpi hän hahmottaa kaiken muun. Länsimaisessa kulttuurissamme tämä hahmottamisen tapa on yleisesti ottaen täysin tämänpuoleinen. On vain yhdenlaisia kohtaamisia, sellaisia, jotka sijoittuvat ehdottomasti ja ”turvallisesti” naturalistisen maailmankatsomuksen sisään.

Toisenlaisille kohtaamisille ja tapahtumille ei siis lähtökohtaisesti ja oletusarvoisesti näyttäisi olevan sijaa, sellaisille, joita ihminen ei ensinnäkään kykene kohdallaan ennakoimaan ja jollaisia yksinkertaisesti ei pitäisi voida tapahtua. Tästä asenteesta hyvänä esimerkkinä käy vielä hetki sitten huippusuositun ja maailman parhaiten ansainneen urheilijan, yhdysvaltalaisen golfpelaajan **Tiger Woodsin**, uskottomuuden aiheuttaman skandaalin jälkipuinti. Kaiketi mikään ei ole herättänyt niin voimakas-

ta reaktiota Woodsin ympärillä käytävään keskusteluun kuin mitä politiikan toimittajan **Brit Humen** toteamus sai osakseen. Hän kehotti buddhalaista Woodsia kääntymään kristilliseen uskoon, sillä ”... Woods tarvitsee jotakin, mitä kristinusko erityisesti tarjoaa: anteeksiantamusta ja sovitusta. Jeesus Kristus tarjoaa Tiger Woodsille jotakin, mitä hän kipeästi tarvitsee.” Jeesuksen kohtaaminen voisi muuttaa hänen elämänsä aivan toiseksi kuin mitä se nyt hänen omien sotkujensa jäljiltä on.

Monien katsojien reaktio oli raju suuttumus. Vaikka Yhdysvalloissa on uskonnonvapaus ja maa on moniarvoinen, Humen kehoitus oli joillekuille liikaa. Se ylitti heillä tietyn rajan, sen, että on olemassa elävä Jumala ja suhteessa häneen on kyse koko elämää koskevasta, tärkeimmästä asiasta – ja tällainen voidaan sanoa julkisesti mediassa kaikkia koskevana totuutena. Jos kristinuskon sanoma on todellinen ja koskee Woodsia, se koskee kaikkia muitakin. Ihmiset tajusivat tämän, eikä se miellyttänyt heitä. Perimmältään he eivät kuitenkaan olleet halukkaita vastaanottamaan tätä sanomaa. He torjuivat sen ja siihen liittyvän muutoksen. Juuri siksi enkeli Gabriel kerran saapui Jumalan asioilla köyhään, vaatimattomaan nasaretilaiskotiin: että meidänkin elämämme voisi muuttua Jumalan haluamalla tavalla hänen kohdatessaan meidät.

Iikka Ryttilahti

Pastori, Suomen Raamattuo-
piston Uudenmaan aluejohtaja